

El llenguatge

Quasi cal·ligrames

13 / VII / 1970

Enloc no s'ha establert que un article periodístic hagi d'ésser forçosament escrit amb equanimitat i ponderació. Tothom té dret a esbravar-se una mica i cal reconèixer que davant certs fets, o certes situacions, és comprensible que alguns s'hi manifestin en contra amb molta vehemència, amb apassionament i amb indignació, amb bel·licositat i amb menyspreu. I encara que el llenguatge disposa prou de formes adequades per a expressar tots aquests sentiments, és sens dubte amb la intenció d'emfasitzar aquesta expressió i les raons que l'abonen o justifiquen, que hom utilitza, a més, d'altres recursos suplementaris o auxiliars de l'escriptura, com és ara les cometes, les majúscules, els punts suspensius i els signes d'admiració, que corresponen al to de veu, als crits, a les pauses reticents i sàviament calculades del llenguatge oral, i fins i tot als gestos violents i als cops de puny a la taula que sovint el puntuen i el completen.

No és bo, però, abusar d'aquests recursos gràfics, sovint merament expressius, que l'escriptura ha desenvolupat i que moltes vegades no fan sinó amagar la buidor del contingut d'un article o d'un altre text anàleg. I cal convenir que hi ha alguns publicistes que incorren desmesuradament en aquest abús, especialment actualment en què la intensa activitat política, durant tants anys reprimida i sense possible ressò a la premsa, origina profundes divisions d'opinió i actituds i actuacions que és natural que siguin combatudes amb violència i apassionament. Però és amb els recursos específics del llenguatge, amb què cal fer-ho, és a dir, amb les paraules i amb les frases amb què s'exposen uns raonaments, que són els que tenen realment poder de convicció i de persuasió, i que poden revestir tota la contundència que calgui, la qual tant és compatible amb la fredor, la circumspecció i la mesura, com amb la santa ira, la vehemència i el menyspreu.

Alguns d'aquests articles tan atapeïts dels recursos auxiliars de l'escriptura ens recorden als cal·ligrames, aquelles composicions ahora poètiques i plàstiques, que conreaven Salvat-Papassent, Folguera o Junoy, en què es feien dibuixos amb les lletres o simplement a hi donava un valor especial. Però contràriament als cal·ligrames, que eren, si més no, visualment atractius, perquè eren pensats detingudament, aquests articles, com a peces tipogràfiques, solen produir més aviat un efecte deteriorable. Això es potser discutible. Ara: és indubtable que només amb una gran profusió de majúscules, de cometes, de punts suspensius i de signes d'admiració no es rebaten gaires arguments.

Albert Jane